

**Звіт про опитування щодо якості викладання навчальних дисциплін НаУКМА
(весна-літо 2016/2017 н. р.)**

Протягом останніх навчальних тижнів весняного семестру та додатково періоду навчання було проведено чергові хвилі опитування студентів НаУКМА щодо якості викладання навчальних дисциплін. На відміну від попереднього опитування восени, система опитування вже передбачала авторизацію, що з одного боку знижує ризик маніпуляцій та підвищує валідність результатів, але з іншого – ставить низку нових питань.

Так, примушує замислитись те, що з введенням авторизації рівень відповідей знизився майже вдвічі (з 18-19% до 11%). Частково це може бути пояснене особливістю процесу в системі (про що були відповідні коментарі від студентів), небажанням витратити додатковий час на реєстрацію чи виконувати якісь додаткові дії взагалі, зникненням ефекту новизни. Щодо останнього, то могло вплинути й те, що відсутність авторизації та висока ймовірність маніпуляцій восени не дозволили ознайомити кафедри з результатами попереднього опитування та належним чином використати їх для покращення ситуації з викладанням курсів. Така відсутність зворотного зв'язку, хай і вимушена, звичайно могла вплинути на мотивацію студентів брати участь в подальших опитуваннях. Водночас, не можна відкидати й того, що частина студентів з підозрою поставилась до самої ідеї авторизації відповідей та (теоретичної) можливості їх ідентифікації. (В той же час були студенти, які додатково підписували свої (негативні) відгуки, не бажаючи бути анонімними.) Все це говорить про потребу ширшого інформування студентів про опитування, особливості його проведення та опрацювання результатів, гарантії анонімності при аналізі відповідей, загалом про роль та важливість результатів опитування для покращення навчального процесу в Могілянці.

Аналіз досвіду західних університетів показує, що всі вони зіткнулись зі зниженням рівня участі студентів в опитуванні при переході від паперового до електронного способів його проведення. Найбільш дієвим способом підвищення такого рівня виявилась робота з викладачами та прохання (або прямо сформульована вимога) щодо приділення часу на заповнення електронної анкети під час останнього семінарського або лекційного заняття. Отже, інформаційну роботу щодо важливості опитування слід проводити не тільки зі студентами, але й з викладачами, серед яких, на жаль, подекуди спостерігається спротив ідеї та проведенню таких опитувань.

З позитивних моментів слід зауважити, що рівень участі серед студентів 1-2 курсу є вищий, ніж серед студентів старших курсів.

На жаль згаданий рівень участі (близько 11%) не дає жодної можливості аналізувати «закриту» або кількісну частину анкети. На кожну дисципліну припадає 3-5 анкет в кращому випадку, що ніяк не може забезпечити репрезентативності результатів. Єдине, що можна зазначити з приводу кількісної частини, це те, що потребує вдосконалення питання щодо однаковості оцінки рівня лекцій та семінарів: *«Я задоволений/а лекціями та семінарами однаковою мірою»*. В наявній системі авторизації відсутня можливість заповнити анкету про одну й ту ж дисципліну два рази, навіть якщо курс читає два чи більше викладачів, отже це питання було введено з метою диференціювання рівня викладання в таких випадках. Спираючись на результати останніх опитувань можна говорити, що питання не спрацювало адекватно й повною мірою. Можливо, варто дозволити повторне заповнення анкети, якщо курс викладається декількома викладачами, паралельно з заміною «проблемного» питання на вдосконалене. Іншим варіантом може бути введення додаткового відкритого питання для випадків спів-викладання.

Водночас, більша половина анкет містили відповіді на відкриті питання *«Що найбільше сподобалось під час вивчення дисципліни?»* та *«Що найбільше не сподобалось і що можна було б змінити?»*; в переважній більшості на обидва. Це дозволяє говорити як про вмотивованість студентів, які заповнили анкети, так і про їхнє сумлінне ставлення до такого заповнення й налаштованість на конструктивність та намагання бути нейтральними. При цьому наявність кількох негативних коментарів не заперечує високої оцінки курсу загалом. Звичайно, деякі відкриті відповіді вказували на особисте ставлення студентів, проте це були радше виключення. Більшість намагались вказати як позитивні, так і негативні аспекти, або рефлексували з приводу своєї оцінки, зокрема згадуючи досвід та враження інших студентів чи, наприклад, про можливі пояснення наведених недоліків причинами, які не залежать від викладача. Велика частина відкритих відповідей, навіть збалансованих, виглядає як спроба студентів «достукатись» до кафедри/факультету/адміністрації, донести свою думку, змінити ситуацію на краще чи через висловлення захоплення, чи через аргументовану критику. Видається, що таке налаштування студентів слід цінувати та плекати, зокрема через зворотний зв'язок.

Як було зазначено, частина студентів відчувала необхідність відповісти на всі питання, тож коментар на одне з відкритих питань або продовжував основну оцінку, або зазначав незначні моменти. Нижче наведено приклади таких коментарів:

Позитивна оцінка.

«Що найбільше сподобалось під час вивчення дисципліни?»	<i>Курс був цікавим, на лекціях матеріал викладався зрозуміло, цікаво. На практичних викладач показував деякі етапи виконання домашніх робіт, відповідав на будь-які поставлені питання, як на парах так і електронною поштою. Викладач показував свою зацікавленість у тому, щоб студенти добре розібралися в темах. Ставлення викладача заохочувало та мотивувало робити все якомога краще</i>
«Що найбільше не сподобалось і що можна було б змінити?»	<i>Дуже мало часу відведено на даний курс, хотілося б, щоб подібний курс проходив в осінньому або весняному семестрах :)</i>

«Що найбільше сподобалось під час вивчення дисципліни?»	<i>Найбільше сподобались семінарські заняття, на яких викладач сприяла не лише засвоєнню матеріалів курсу, але і розвитку логічного мислення. Вона ділилась власним досвідом, допомагала знайти літературу, акцентувала увагу на важливих речах.</i>
«Що найбільше не сподобалось і що можна було б змінити?»	<i>Не сподобалось те, що нам скоротили кількість аудиторних годин. Тому було дуже складно засвоїти вдвічі більше інформації на одне семінарське заняття (перенесення вивчення матеріалу на самостійне опрацювання не є виправданням. Іноді без пояснень чи зауважень викладача досить складно засвоїти інформацію). Також було б цікаво послухати лекції М.Л.А.</i>

(фактично, у цьому відгуку та анкеті висока оцінка за семінари (викладач – МЛА) та низька – за лекції іншого викладача – А.О.)

«Що найбільше сподобалось під час вивчення дисципліни?»	<i>Неоцінений досвід дізнатися про нові релігії не з підручників та посібників, а дізнатись від людей, які сповідують певну релігію. Найкращий курс у літньому триместрі. Більше б таких курсів.</i>
«Що найбільше не сподобалось і що можна було б змінити?»	<i>Шкода, що курс проводиться влітку. Краще зробити його весною. Була б більша можливість поглибити свої знання.</i>

«Що найбільше сподобалось під час вивчення дисципліни?»	<i>Дякуємо А.Г. за те, що вона завжди робить все краще, ніж воно є. Дає нові, актуальні матеріали. Запрошує фахівців. Наводить цікаві приклади, семінари з корисними вправами. Кожного разу дізнаюся все більше.</i>
«Що найбільше не сподобалось і що можна було б змінити?»	<i>Загалом все сподобалось. Але немає меж досконалості:) Так що, пані А., не втрачайте хватку. На Вас надія.</i>

«Що найбільше сподобалось під час вивчення дисципліни?»	<i>Д.С. <3 <3 <3 Один з небагатьох викладачів, котрий поважає своїх учнів і ніколи не принижує їх образливими жартами щодо успішності студента, доступно пояснює матеріал та мотивує впевненість у собі.</i>
«Що найбільше не сподобалось і що можна було б змінити?»	<i>Примусити Д.С. викладати ***(продовження цього курсу – А.О.) :):)</i>

Негативна оцінка

«Що найбільше сподобалось під час вивчення дисципліни?»	<i>Сам предмет цікавий, але викладання не зацікавлювало.</i>
«Що найбільше не сподобалось і що можна було б змінити?»	<i>Оцінювання було не справедливим! Одним 5 за кілька слів, іншим 3 або 4 за весь виступ та доповнення. Одним були пільги у вигляді</i>

	<i>перездач лабораторних, а інші на це не мали права. Що стосується зошитів. У трьох студентів однаковий малюнок, оскільки разом працювали на лабораторній та разом малювали і три різні оцінки. У одного стоїть +, а у іншого +-. Тобто оцінка залежить від ставлення викладача до студента.</i>
--	---

<i>«Що найбільше сподобалось під час вивчення дисципліни?»</i>	<i>Заняття в 10 корпусі, він досить сучасний, приємні приміщення – Однієї пари електрики прийшли міняти лампу прямо посеред пари, чим на 10 хвилин паралізували роботу викладача. Це були найнезабутніші 10 хвилин з усього курсу.</i>
<i>«Що найбільше не сподобалось і що можна було б змінити?»</i>	<i>Викладача. Якщо коротко - динозавр. Уявлення про принципи роботи в галузі – десь на рівні 1993 року. Я не просто не відчуваю набуття нових знань – під час цього курсу я реально відчував, як починаю деградувати.</i>

<i>«Що найбільше сподобалось під час вивчення дисципліни?»</i>	<i>Критичний підхід, котрий намагається пропагувати на передати нам на заняттях пан М., певно, несвідомо з його боку, виховує в нас навички критичного мислення – але не щодо дійсності, а стосовно напівнаукових теорій (як от X,Y-теорії пані К., російського соціолога), сумнівні положення якої часто-густо повторює на своїх заняттях М. Це якщо вчитися знаходити плюси в усьому.</i>
<i>«Що найбільше не сподобалось і що можна було б змінити?»</i>	<i>Замість викладу хоча б основ ***, на що можна було би сподіватися, зважаючи на назву курсу, пан М. 4/9 усіх занять присвятив теорії вже згаданій мною пані К., і лише</i>

	<p><i>потім, оминувши розгляд функцій Президента чи Верховної Ради або структури державного управління на місцях тощо, перейшов до розмов про громадянське суспільство та політичні партії. А якби я мав обирати цей курс як вибірковий? Звідки мені знати, що мені "підкладуть свиню"? Адже стійких та ґрунтовних уявлень про *** я так і не отримав, а радше відчув у пана М. якусь непоборну ностальгію за Радянським Союзом, хоч і латентну. І біда не в цьому, а в тому, що цей підхід зовсім не сприяє тому, для чого я вступав до Могилянки: цей курс, за кількома винятками, не наука, а пусте базікання.</i></p>
--	---

<p>«Що найбільше сподобалось під час вивчення дисципліни?»</p>	<p><i>Викладач сам вигадав теорію і дуже впевнено її просуває де тільки можливо: на парах, у змі, у наукових публікаціях. Це заслуговує на повагу, оскільки більшість українських науковців нічого власного не мають.</i></p>
<p>«Що найбільше не сподобалось і що можна було б змінити?»</p>	<p><i>Викладач абсолютно не приймає чужої думки. Як тільки студент починає говорити щось, що або суперечить, або ставить під сумнів його концепцію "с. н.", викладач починає перебивати та психологічно тиснути, не даючи навіть обґрунтувати свою думку. Це також відображається на оцінюванні. Для того аби мати "відмінно" достатньо переказати йому його ж лекцію або статтю, що не є нормальним підходом до навчального процесу.</i></p>

Окремо слід вказати на те, що подекуди серед недоліків студенти вказували аспекти, які не залежать від викладачів та кафедри.

Наприклад, показовими (й типовими щодо переліку проблем) є наступні вигуки:

На лекцію нам дали малу аудиторію. Взагалі такий курс, що проводиться літом складно проводити в маленьких аудиторіях, жарко ж.

Абсолютно чудово підібрана література, але весь час не закривається гугл-диск. при спробі скачати у книжках і матеріалах з'являються дивні символи без тексту, вордівські документи взагалі не читаються ні в мене, ні в знайомих, що слухають курс силабус не зрозумілий. в документі, певно, були правки, але не прийняті, тож не ясно яка саме інформація актуальна...

Занадто велика група, курс не ділився...

Ох. Можна було зробити пари пізніше, ніж на 10-ту годину ранку. І так невиспаний вранці, важко що-небудь сприймати – та ще й такий складний матеріал...

Дуже дивне програмне забезпечення і встановлення його на особистий ПК.

Потрібно менше людей на семінарі (на семінарах нас було 25).

Виділити більше академ. годин на лекції, оскільки матеріал є дуже цікавим і в той же час обсяжним.

Не сподобався підхід студентів-філософів до відповіді на семінарі. Але цього не змінити.

Хаотичність розкладу.

Найбільше не сподобалось те, що лекції пана С. були поставлені за розкладом на 16.30, тому на його лекції завжди приходив дуже малий відсоток студентів. Як на мене, це вияв неповаги до С., як з боку студентів, так і з боку деканату.

На лекціях було жахливо незручно розкладати матеріал та щось записувати через непрактичні стільці з висувною дощечкою.

От чому всі "найсмачніші" дисципліни лишились саме на 4 курс?

Варто змінити проектори в комп'ютерних класах, оскільки часто у викладача виникали проблеми з підключенням його ноутбука до проектора.

Детальний аналіз відкритих відповідей дозволяє згрупувати їх за основними темами, що вказує на основні проблемні моменти, на які слід звернути увагу викладачам та кафедрам в подальшому. Такими темами є структурованість курсу (насамперед, наявність РТП, методичних вказівок та вимог, логічність й системність викладу матеріалу), рівень зацікавленості викладача, ставлення викладача до студентів та система оцінювання, де окремо виділяються її зрозумілість й прозорість та її справедливість.

Далі будуть наведені типові та найбільш показові приклади щодо кожної з категорій, проте слід зазначити, що найчастіше серед недоліків курсу вказувались саме незрозумілість, непрозорість чи несправедливість системи оцінювання (переважна більшість негативних коментарів), упередженість чи ставлення викладача до студентів (невідповідне), та відсутність РТП чи методичних вимог.

Навіть у відкритих відповідях не спостерігається кореляції між складністю курсу або вимогливістю викладача та рівнем задоволення від нього. Часто у своїх відкритих відповідях вимогливість викладача (поєднана з його/її принциповістю) та/або складність дисципліни вказується як позитивний момент, так само як і англійська мова викладання.

1. Коментарі щодо змісту курсу його структури, якості викладу лекцій, підбору завдань, практичності семінарів, доступності літератури тощо.

Викладач дуже добре пояснював все на лекціях.

Структурований матеріал, цікаві статті, цікаві завдання, можливість дискусій!

Залученість викладача до викладання, та його бажання дійсно поділитись знаннями, та мотивувати нас до власної роботи; Викладач чудово розбирається у темі, дуже цікаво; Широта та актуальність знань у курсі; Курс допоміг розставити "по полицкам" багато знань з предметів попередніх років.

Незважаючи на те, що матеріалів по курсу досить мало, лектор зумів структурувати і зібрати унікальну в своєму роді інформацію, яка була доступно представлена на лекціях і надіслана у формі презентацій. Курс надзвичайно цікавий, оцінювання наближене до об'єктивного.

Недоліки курсу відсутні. Можливо, треба більш рівномірно розподілити навантаження по семінарах.

Щоб ми аналізували статті, які ми читаємо, щоб семінари були у форматі дискусій, а не презентацій.

СТРУКТУРА! розпланованість, РТП відсутнє, фіг знайдеш, що на семінар, організація погана.

Лише один раз на семінарі вирішували кейс, чого було недостатньо. Потрібно більше case study.

Дуже незрозуміла структура курсу, величезна кількість завдань на практичних та лекціях, незрозуміло яке саме зараз домашнє завдання. Викладач сам зізнався, що Java для нього нова і він більше по ASP.NET. Не маю претензій, доволі швидко готував лекції та вчився з нами на ходу, здається зробив все, що міг, це більше вина деканату, що назначили викладача, який не знає цей предмет.

зміст даного курсу практично дублює інформацію, яку ми вивчали на бакалавраті та яку нам потрібно було опанувати до іспиту для вступу на дану МП.

Лекції та практичні не відповідали один одному. Мали практичні роботи з певної теми ще до того, як прослухали лекцію з теми. На запитання чому так і як я маю готуватися до практичних, мені відповіли, що оскільки лектор читає цей курс вперше, то під нього ніхто перелаштовувати лабораторні не буде!

Багато зайвої літератури, тобто тієї, що не опрацьовувалась на семінарі або частково повторювала вже пройдену.

Хотілася б більшого інформаційного навантаження та сучаснішої літератури. Багато семінарів були просто розмусолюванням. Лекції слухати катастрофічно важко - вже на другому ряду лектора зовсім не чути. Повірте, у цьому випадку це важливо зазначити

Російська мова на семінарах і дуже різкий суржик.

Викладачка будувала курс майже на самих лише "прикладях з власного досвіду", майже не надаючи якоїсь теоретичної бази. Цього не вистачило.

Викладачу потрібно з більшою повагою ставитись до часу студентів, попереджувати завчасно про відсутність заняття чи можливе запізнення.

Нерегулярне відвідування, відмічання на лекціях, практично повна відсутність семінарських занять.

Майже, все, це курс для ПТУ, не для КМА.

Варто було б, все-таки, дотримуватися до кінця англомовності курсу - адже усі, хто записувався, знав (або не міг не знати), що курс викладатиметься англійською.

2. Коментарі щодо системи оцінювання, її наявності, зрозумілості, прозорості.

Викладач - найкращий за весь час мого навчання в КМА чи будь-де інакше (***) Викладач абсолютно неупереджений та справедливий. Знає предмет ідеально. Вміє зацікавити кожного. Порівняно з іншими предметами, цей був більш складний, оскільки не було "попусків", що теж добре. Побільше таких викладачів, юних науковців та просто приємних людей Могілянці!

Система оцінювання загалом непогана, проте вона не сприяє активній участі студентів у роботі під час семінарів. Це спричинено тим, що студенту для того аби отримати свій задовільний бал слід попрацювати лише на декількох семінарах та заробити декілька оцінок. Було б непогано, якби була введена накопичувальна система. Звісно, це б ускладнило життя студентам, але в такому випадку їхня оцінка підтверджувала б їхні реальні знання, і просачкувати навряд чи б вийшло.

Не зовсім зрозуміла система оцінювання (нам про неї просто не говорили). Але загалом все класно.

Незрозуміле оцінювання: люди, які не відповідали на семінарі, могли отримати стільки ж балів, як ті, котрі читали і відповідали.

Викладач не показує студентам їх бали та не повідомляє про систему оцінювання; надає забагато літератури для прочитання на одне семінарське заняття (до 200 сторінок); великі за об'ємом розрахункові роботи та реферати як домашня робота.

Майже половину занять викладач був відсутній. Невідома система оцінювання.

ЕМАЄ РТП! Велика купа лабораторних, їх стільки, що зовсім нічого не хочеться робити, половину ми навіть не здали. Не зрозуміла система оцінювання, на все виділено якісь умовні бали і неможливо порахувати за що скільки набрано. Дозволив своєму улюбленцю здати один лиш проект, в той час, як всі інші крім проекту ще писали кр та 1001 лабу.

... Останнє питання про Справедливість оцінювання має бути опційним, на мою думку. Я не знаю свої поточні бали за жоден з літніх курсів, тому не можу "аналізувати" ситуацію і відповідати у даному випадку.

Ми трохи відвикли, що у Ю.Л. своя система оцінювання - кількість балів за семінар пропорційна кількості твоїх відповідей. Тобто, навіть якщо людина давала незмістовну відповідь, але тричі, то її оцінка могла бути вища за одну вичерпну відповідь.

Метод викладання відверто вражає в негативному сенсі. ... Доповіді презентовані на семінарах жодним чином не оцінюються (хіба у випадку спірного балу у семестрі - тобто 1-2 бали). В іншому випадку не має значення чи відвідував студент пари, чи готувався до них чи ні. Оцінки ставляться методом random. Студент ледь з не найгіршим рейтингом отримав найвищу оцінку за дисципліну (зауваження: не зробив жодної доповіді, не розбирається в предметі). Це найпоказовіша характеристика неадекватності оцінювання. ... Викладач зловтішався з низьких результатів написаної студентами контрольної роботи.

Окремо слід виділити ті негативні коментарі, в який йдеться про оцінювання викладачами присутності студентів на лекціях на 3-4 курсах навчання.

Хоч відвідування лекцій в НаУКМА (окрім 1 курсу) є вільним, та на лекціях з цього предмету відмічали. Крім того, підготуватись до семінару, не маючи детального конспекту лекції, було фактично неможливо.

Не думаю, що в Могілянці має бути обов'язкове відвідування лекцій. Якщо у нас у правилах вільне відвідування, то нащо на лекціях відмічати? На семінарах викладачка постійно питала кількох людей, а на інших майже не звертала уваги. За це вони матимуть нижчі бали.

3. Коментарів щодо ставлення та/чи упередженості викладача, його поведінки.

Переважна більшість згадувань ставлення викладачів та їх поведінки були подані у негативних коментарях, хоч були й позитивні. Загалом, саме цей аспект оцінювання якості курсів видається найбільш проблематичним для того, щоб зробити адекватні висновки та виправити ситуацію, потребує ретельної та систематичної роботи кафедри. Звичайно,

висновки не можуть бути зроблені на одному-двох опитуваннях, проте саме регулярні опитування дозволять виявити систематичні випадки та відповідно реагувати на них.

(сподобалось) Об'єктивність викладача, відкритість та щирість, неупередженість...

(сподобалось) Викладач доволі суворий, вимагає дисципліни, але це загалом ОК, курс був би вже не той без цього.

Цікаві практичні завдання ..., гуманне ставлення викладачки до студентів, спонукання до розвитку творчих здібностей, можливість перездати(донести) письмові роботи, дружня та комфортна атмосфера на заняттях.

НЕЙМОВІРНА ЛЮДИНА! Викладачка розуміється у своїй справі, знаходить спільну мову зі студентами, не вимагає неможливого і просто цікава людина!

Найбільше сподобався підхід до студентів, абсолютно адекватне сприйняття студентських проблем, було видно, що викладач прагнула допомогти розібратися.

Легкість спілкування з викладачем; вміння викладача зацікавити й настановити; креативні завдання й критика.

Менше оксфордського снобізму і сільських випадів - і майже все було б чудово.

Викладачка занадто багато уваги приділяє своїм "любимчикам". Набридає на кожному семінарі постійно чути апелювання до них. Хоча їхні методи навчання та комунікації з викладачем це зовсім не те, за що їх варто особливо виділяти.

Викладачка взагалі не мала жодного бажання читати лекції та проводити семінарські заняття, про що говорила кожна пару. Більше того, половина занять просто не відбулись, частина були скасовані вже після їх початку. На запитання від нашої групи про літературу до курсу, Г.Т.С. відповіла, що це не входить в її обов'язок і взагалі, вікіпедія і так підійде. Також, викладачка ні разу не підготувалась до занять, і жодного разу не розповіла нічого, що пов'язане з курсом. Зате ми почули багато про її особисте життя і таке інше. Вважаю, що таким викладач не місце в НаУКМА.

Однобокості, упередженості, знецінення студентських пропозицій на дискусійні питання; мінімальна користь чи знання отримані від курсу. Загалом курс малоцікавий, не надто корисний.

Викладач неадекватний: говорить на непристойні теми, переходячи межі будь-якої ввічливості чи необхідності для вивчення; матюкається; зневажливо ставиться до студентів. Моя скарга допомогла лише на кілька наступних пар. Необхідні профілактичні розмови та жорстокий контроль "зверху". Сумніваюсь, що це щось змінить, тому вважаю, що ця людина не має викладати в університеті - він поводить себе, ніби він у барі з друзями. При тому від студентів вимагається нормальна адекватна поведінка.

Д. це чорна діра кафедри. Ні про що дядько, ще й на дівчат заглядається, і на основі цього оцінки ставить.

Необґрунтоване та упереджене ставлення викладачки до студентів як до "тугодумів", це відображається у словах і міміці. постійне "зачитування моралі", як у початкових класах, тривалістю близько 10 хвилин....

Викладачка не дуже то й позитивно ставиться до відповідей, які не збігаються з її власною думкою. Схильна нав`язувати своє сприйняття твору як єдино правильне (і це зважаючи на те, що в літературознавстві прийнята думка про множинність інтерпретацій, а не одиничність). Через такий нейтрально-негативний фідбек працювати на семінарах було некомфортно.

Перехід на особистості зі студентами, психологічний тиск на студента, який не підготувався.

Не сподобалося те, що викладач, який приймає семінари оцінює студентів несправедливо, а також те, що оцінка за реферат, або семінарські заняття час від часу змінюється: замазується коректором і виправляється на іншу.

Відсутність чітких критеріїв (прописаних) для письмової роботи, що створює ситуацію для маніпулювання на дотримуванні цих критеріїв. Оцінювання не є достатньо об'єктивним, оскільки оцінюється не опрацювання матеріалу і аналіз та виведення власних висновків, а дотичність цих висновків до достатньо суб'єктивних висновків викладача....

Оцінювання. Не зрозуміле і суб'єктивне - якщо ти спочатку "zasлужив" собі "хороше ім'я", то бали будуть і далі хороші. А якщо відразу не дуже, то викладач запам'ятовує твою "посередність" і надалі ставить бали десь у тому ж діапазоні.

Усі студенти та викладацький склад, безперечно, знімають капелюхи перед професіоналізмом пана Т. Однак, незважаючи на це, професіоналізм не виправдовує

постійне пониження гідності студентів та відсутність будь-якого бажання, власне, навчити. Сексистські, ксенофобні, упереджені коментарі, недоречні паралелі з сучасною політичною ситуацією в Україні та світі - подібне не повинно бути нормою у будь-якому навчальному закладі, не говорячи вже про КМА, що позиціонує себе як просунутий та елітний заклад.

Окремо слід зауважити, що в частини відкритих відповідей студенти пропонували збільшити чи зменшити кількість годин на курс, змінити рік викладання чи тип курсу (вибірковий/нормативний), пропонували загальні зауваження щодо специфіки навчального плану та програм. Очікувано, невеликі курси, які сподобались чи видались корисними або змістовно насиченими пропонують збільшити, а курси, які вважають неактуальними чи нецікавими – зменшити або перенести у вибірккову частину.

Так само, щодо деяких курсів та програм наголошувалась фактична відсутність вибіркковості як такої. Видається, що такі питання потребують додаткового аналізу.

Загалом, з аналізу відкритих відповідей випливає, що кафедрам й викладачам слід насамперед приділити більшу увагу методичній стороні організації викладання, насамперед розробці силабусів та/чи РТП, вчасного надання їх студентам, зрозумілому викладу критеріїв та системи оцінювання й донесення їх до аудиторії.

Спостерігались і діаметрально протилежні коментарі щодо одних й тих самих курсів та викладачів – від захоплення до несприйняття, що говорить про потребу обережного та ретельного аналізу кожного окремого випадку. Водночас, щодо переважної кількості курсів щодо яких було наявно кілька пар відкритих відповідей, прослідковувалась системність: наприклад, якщо як негативний аспект відмічали неструктурованість лекцій або незрозумілість системи оцінювання, то позитивних коментарів щодо них не було, натомість там мова йшла про інші аспекти.

Підготувала: Анна Осипчук